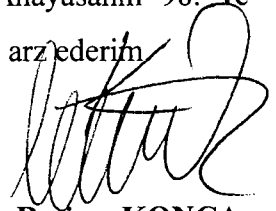

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *İçişleri Bakanı Sayın Efkan ALA* tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. ile 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim

Besime KONCA
Siirt Milletvekili

“Mülteciler sorunu” resmi düzeyde öncelikle İkinci Dünya Savaşı’ndan sonra Avrupa’da meydana gelen insani felaketlerden dolayı yaşanan nüfus hareketleri sonucunda gündeme gelmiş ve Birleşmiş Milletler Genel Kurulu konuyu görüşerek, Mültecilerin Hukuki Durumuna İlişkin Sözleşmeyi (Cenevre Sözleşmesi) 1951 yılında imzalamıştır. Türkiye de aynı yıl sözleşmeyi imzalamış olup 29 Ağustos 1961’de 359 sayılı kanunla onaylamıştır. Ancak Türkiye sözleşmeyi “Avrupa’dan gelenler” şeklinde coğrafi kısıt koyarak onaylamıştır. Bu durumda Suriye’den Türkiye’ye gelmiş olan sığınmacılar şu an “mülteci” statüsünde bulunmamaktadırlar. Hali hazırda yaklaşık 3 (üç) milyon Suriyelinin, “geçici koruma” altında misafirlik statüsünde bulunduğu iddia edilmektedir. Ancak bununla birlikte zaten göç ettikleri Türkiye’de sermaye çevrelerince ucuz iş gücü olarak kullanılan, insani olmayan yaşam koşullarında yaşamak zorunda kalıp fuhuşa ve dilenmeye zorlanarak istismar edilen Suriyeli sığınmacılar, Avrupa Birliği ile yapılan vize muafiyeti hususundaki görüşmelerde de “Kayseri Pazarlığı’nın” önemli bir unsuru olarak gündem konusu olmuştur. En son Cumhurbaşkanı’nın Suriyelilere vatandaşlık hakkı verileceğini belirtmesi, kamuoyunda bu insanların siyasi istismar, belirli bölgelerin demografisinin değiştirilmesi ve ekonomi hususlarında kullanılacağına dair pek çok tartışmayı beraberinde getirmiştir. Üç milyona yakın Suriyeli sığınmacının ekonomik büyümeye ciddi katkıları olduğunun ekonomistler tarafından sıkça dile getirildiği ve bu hususta araştırmaların yapıldığı bir dönemde, ülkemizde bulunan Suriyeli sığınmacılardan “kalifiye” eleman olarak nitelendirilenlere vatandaşlık verileceğinin açıklanmasıyla toplumda ortaya çıkan birçok soru ve tartışmalar gözönünde bulundurulduğunda çok boyutlu değerlendirilmesi gereken bu konunun açık ve şeffaf olarak iletilmesi önem arz etmektedir.

20

Bu bağlamda;

- 1- Bakanlığınızın Suriyeli mültecilere vatandaşlık verilmesiyle ilgili başlatmış olduğu çalışma hangi aşamadadır? Bu çalışma hangi aşamalarda kamuoyu ile şeffaf bir şekilde paylaşılacaktır?
- 2- Verilmesi düşünülen vatandaşlık hakları mevcut bulunun 5901 Sayılı Vatandaşlık Kanunu'na göre mi yoksa yeni bir düzenleme ile mi sağlanacaktır?
- 3- İktidar partisi dışındaki parti ve STK'ların ziyaretlerine dahi kapalı olan AFAD kamplarında kalan Suriyelilerin vatandaşlık hakkının verilmesi hususu ayrıca mı değerlendirilecektir yoksa sayısı 3 (üç) milyona ulaştığı iddia edilen tüm Suriyeli "misafirlerle" birlikte mi değerlendirilmeye alınacaktır?
- 4- Araştırmalara göre ülkede bulunan Suriyeli sığınmacıların %50'sinin çok üzerinde bir sayının kadın ve çocuklar olduğu gözönünde bulundurulduğunda, çoğunluğu çok ağır koşullarda yaşamak zorunda kalan, fuhuşa zorlanan ve özellikle ucuz işgücü olarak kullanılan kadın ve çocuklar hususunda ayrıca ve kapsamlı bir çalışma yapılacak mıdır?
- 5- Ülkemizde yaşayan sığınmacıların yaşadığı sorunlar ve konunun çok boyutlu durumu dikkate alındığında sadece "kalifiye elemanlara" yönelik olmayan, mevcut durumun tüm boyutlarıyla değerlendirildiği gerekli yasal düzenlemeleri içeren kapsamlı bir "sığınmacı politikası" oluşturmayı planlıyor musunuz?
- 6- Avrupa Birliği ile yürütülen vizesiz seyahat pazarlıklarında Suriyeli sığınmacıların, siyasi etik kuralları açısından sorunlu bir şekilde, "Kayseri Pazarlığının" unsuru olarak kullanılmaları AB ile yeni bir pazarlığın sonucunda mı gündeme gelmiştir? "Kayseri Pazarlığının" uluslararası hukuk açısından yeri ve yasal karşılığı nedir?
- 7- Vatandaşlık hakkı verilecek insanların kendi anadillerinde eğitim görmelerinin imkân ve olanakları sağlanacak mıdır? Yoksa Suriyeli Arap Kardeşlerimiz Türkçe mi eğitim göreceklerdir?
- 8- Anayasanın 66. Maddesine göre "Türkiye Cumhuriyetine vatandaşlık bağı ile bağlanacak olan herkes Türk..." iken, vatandaşlık hakkı verilecek olan Suriyeli Arap ya da diğer farklı etnik kökenden gelen sığınmacılar Türk mü olacaklar? Bu insanlar içerisinde Türk olmayı kabul etmeyenlere vatandaşlık verilmeyecek midir?
- 9- Vatandaşlık konusunu gündeme getirirken kendi ülkelerinden gelme sebepleri yaşanan savaş olan ve çoğunluğu ülkesine dönmeyi bekleyen Suriyeli sığınmacıları da dikkate alarak Suriye'de siyasi çözüm çabalarına destek veren politikalar geliştirmeyi planlıyor musunuz?